

Raadsvergadering datum	:	3 november 2025
Onderwerp	:	Begroting 2026
Portefeuillehouder	:	M. Schrier
Zaaknummer	:	505590

Beslispunten

1. De begroting 2026 inclusief meerjarenraming en investeringsplan vast te stellen.

(De raad kan aangeven van welke nieuwe investeringen zij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringskredieten worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.)

Samenvatting

Bij dit raadsvoorstel wordt de begroting 2026 aangeboden. In deze begroting staan onze plannen voor het komende jaar. Basis voor deze plannen is het Raadsbreed akkoord gemeente Vlieland 2022-2026 en het daarop gebaseerde college uitvoeringsprogramma (CUP) 2022 – 2026.

Aan de raad,

1. Aanleiding

Het doet ons genoegen om u de concept programmabegroting 2026 aan te bieden.

We hebben dit jaar wederom enkele verbeteringen in de begroting weten door te voeren. Zo hebben wij de speerpunten zo smart mogelijk geformuleerd en is het nu mogelijk om bij de diverse kader stellende nota's met behulp van een linkje direct inzage te krijgen in de betreffende nota. Ook hebben wij een extra paragraaf toegevoegd, namelijk een paragraaf over de Regio Deal. Deze nieuwe paragraaf vindt u dan ook voor het eerst in deze begroting.

Ook zijn wij aan de slag gegaan met de verbetervoorstellen van zowel de accountant als de provincie;

- De paragraaf verbonden partijen is aanmerkelijk ingekort. Daarvoor in de plaats is in de toelichting bij de programma's een vierde "W vraag" toegevoegd: Wat is de betrokkenheid van verbonden partijen? Op deze manier wordt u beter geïnformeerd over b.v. de werkzaamheden die verbonden partijen voor ons uitvoeren.
- In de paragraaf Kapitaalgoederen wordt meer ingegaan op beleid en zijn een aantal overzichten toegevoegd naar aanleiding van een thema onderzoek onderhoud kapitaalgoederen uitgevoerd door het vakberaad gemeente financiën.
- Er is een totaaloverzicht geraamde te verstrekken subsidies toegevoegd.

Nieuw beleid

De volgende nieuwe beleidsvoornemens zijn in deze begroting opgenomen;

Uitwerking Integrale Waterveiligheid Strategie	€ 30.000
Extern laten opstellen MJOP-gebouwen	€ 33.000
Toeristisch beleidsplan	€ 50.000

Daarnaast zijn de kapitaallasten voor aan te schaffen IPads voor de nieuwe raad en het vervangen van de damwanden in de jachthaven in deze begroting opgenomen.

In de kadernota die werd vastgesteld op 7 juli 2025 werden onder nieuwe beleidsvoornemens bovendien de volgende PM posten opgenomen:

- Extern laten opstellen van een MJOP wegen
- Toekomstplannen sportcentrum Flidunen

Omdat op het moment van opstellen van de begroting hierover geen besluiten zijn genomen, zijn deze voornemens niet financieel in deze begroting verwerkt.

2. Beoogd resultaat

Een vastgestelde begroting 2026.

3. Relatie met omgevingsvisie

N.V.T.

4. Argumenten

De gemeenteraad heeft een kader stellende, autoriserende en controlerende rol. De begroting is het belangrijkste instrument bij de kader stellende rol van de gemeenteraad. Deze wordt door het college voorbereid en aan de raad ter vaststelling voorgelegd. Het gaat daarbij niet alleen om de lasten en baten van het (komende) begrotingsjaar, maar ook om investeringsuitgaven en andere voorstellen – zoals nieuw beleid - die de financiële positie voor meerdere jaren kunnen beïnvloeden. Het is dan ook van belang dat raadsleden goed inzicht hebben in de gevolgen van de besluitvorming op korte en lange termijn rondom de begroting.

Investeringen

In de financiële begroting vindt u na de activa-staat een overzicht met voorgenomen investeringen. Volgens de financiële verordening geeft de raad bij de begrotingsbehandeling aan, van welke nieuwe investeringen zij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringskredieten worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

5. Kanttekeningen/risico's

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer worden de risico's die wij op dit moment zien ingeschat op financiële omvang.

Onderhoud aan kapitaalgoederen (wegen, openbare verlichting, riolering, waterstaatswerken, gebouwen en openbaar groen) brengt hoge kosten met zich mee. Voor het groot onderhoud zijn voorzieningen getroffen. Of deze voldoende zijn zal in het begrotingsjaar moeten blijken wanneer de Meer Jaren Onderhoud Plannen onder de loep genomen gaan worden. U leest hierover in de paragraaf weerstandsvermogen en risico beheer maar natuurlijk ook in de paragraaf Kapitaalgoederen.

Een winstwaarschuwing moet afgegeven worden voor de decentralisatie uitkering bibliotheken. Via een decentralisatie uitkering via het gemeentefonds ontvangen wij hiervoor in 2026 € 100.000. Deze inkomst is geraamd. Omdat in afwachting van de opstart van het project versterken bibliotheeknetwerk en de nieuwe zorgplicht nog geen besluit is genomen over extra subsidie in 2026 voor de bibliotheek zijn lasten hiervoor niet geraamd.

6. Uitvoering

De vastgestelde begroting zal worden toegezonden aan de provincie. Na goedkeuring van de begroting 2026 komen de budgetten voor het komende jaar ter beschikking en dient deze begroting als uitgangspunt voor het uitvoeren van de werkzaamheden van de gemeentelijke organisatie.

7. Communicatie

Na vaststelling wordt de begroting aan diverse derden ter beschikking gesteld en op de website geplaatst.

8. Financiën

Zoals in ons dagelijks leven prijsstijgingen en daarmee samenhangende zorgen en onzekerheden over de toekomst een steeds grotere rol spelen, zo spelen deze onderwerpen in de gemeentelijke begroting ook een rol. Wat komt er op de gemeente Vlieland als organisatie, maar ook op haar inwoners en ondernemers af in het begrotingsjaar?

De gevolgen voor onze economie door wijzigingen van landelijke nieuwe wetgeving zoals de btw-verhoging op kort verblijf of de wijzigingen van de inkomstenbelasting voor box 3 zijn nog niet goed in te schatten. De inkomsten via de algemene uitkering uit het gemeentefonds blijven op de langere termijn onzekerheden met zich meebrengen. En internationaal hangen de hoge importtarieven die geïntroduceerd zijn door de Amerikaanse president Trump als een donkere wolk boven de markten.

In deze begroting hebben wij geprobeerd een redelijke inschatting te maken van toekomstige baten en lasten. We hebben ons daarbij zoveel mogelijk aangesloten bij de uitgangspunten van de meicirculaire 2025.

Omdat niet alle budgetten in de begroting geïndexeerd worden, neemt de stelpost voor onvoorziene uitgaven en prijsstijgingen in deze begroting een belangrijke plek in. De stelpost groeit van € 236.000 naar € 941.000 in 2029.

Structureel begrotingssaldo

Kengetal structurele exploitatieruimte	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bedragen zijn in 1000 tallen	Werkelijk	Prognose				
saldo baten en lasten	1.305	-350	169	-278	-95	-154
reservemutaties	200	776	562	507	143	53
Begrotingssaldo na bestemming	1.505	426	732	228	48	-101
incidentele B&L	-292	-251	-296	-306	-278	-188
structureel begrotingssaldo	1.213	175	436	-78	-230	-289
In percentages	9,97%	1,48%	3,68%	-0,66%	-1,92%	-2,35%

Hoe moet ik dit overzicht begrijpen?

In het midden van dit overzicht staat het begrotingssaldo na bestemming. In dit saldo zijn alle geraamde baten en lasten en toevoegingen en onttrekkingen aan (bestemmings) reserves verwerkt. Dit is het saldo wat, wanneer het bij de jaarrekening daadwerkelijk behaald wordt, wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Om meer inzicht te krijgen of de begroting ook structureel in evenwicht is moeten uit dit saldo de incidentele baten en lasten worden gefilterd. In de financiële begroting achter in de begroting vindt u een overzicht van de incidentele baten en lasten. Structurele baten en lasten zijn in principe de regel bij een gemeente omdat baten en lasten van een gemeente samenhangen met de structurele taken van de gemeente. Wanneer voor zo'n taak in een jaar lasten of baten opeens hoger zijn, maakt dat die baten of lasten nog niet incidenteel. Dergelijke fluctuaties in de begroting moeten in feite ook voorkomen worden door b.v. het gebruik van voorzieningen.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves moeten in principe wel gezien worden als incidentele baten en lasten. Onze incidentele baten en lasten betreffen dan ook voornamelijk onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves. Het voor deze incidentele baten en lasten gecorrigeerde saldo wordt het structurele begrotingssaldo genoemd.

Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De incidentele lasten mogen worden gedekt door structurele en door incidentele baten. Dit structurele evenwicht wordt uitgedrukt in een percentage en vormt een verplicht kengetal in deze begroting.

De raad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Deze begroting is alleen in 2026 positief, meerjarig is de begroting 2027 tot en met 2029 op dit moment negatief. Dit betekent dat voor nieuwe investeringen op dit moment geen ruimte in de meerjarenraming is, tenzij hiervoor nieuwe dekkingsmiddelen gevonden worden.

Begrotingssaldo t.o.v. geraamde saldi bij de kadernota

In onderstaande overzicht ziet u welke aanpassingen in deze begroting zijn gemaakt t.o.v. de door u op 7 juli 2025 vastgestelde kadernota. Helaas stonden in het Excel overzicht wat bij de kadernota gebruikt is enkele optelfouten. Hierdoor klopten de voorspelde begrotingssaldo's niet. In dit overzicht is uitgegaan van de issues waarmee u bij de kadernota heeft ingestemd maar de optelfouten zijn gecorrigeerd;

Nummer	Omschrijving	Programma	Bedrag			
			2026	2027	2028	2029
Voorlopige saldi kadernota 2026 - 2029 na correctie			545.775	257.902	-10.094	-191.414
1	Salarissen	div	-4.589	-31.198	-81.979	-105.224
2	FUMO op basis laat ontvangen concept begroting	7	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
3	Aanpassen kapitaallasten	div	32.178	64.453	84.856	58.650
4	Aanpassing rente nieuwe lening en te ontvangen rente uitgeleend geld	9	37	-97.424	-94.945	-78.108
5	Stelpost rente nieuwe lening 2026	9	70.000	0	0	0
6	Belastingen m.n. door verhogen opbrengst met 10% van FB en TB	9	85.584	91.974	98.617	105.199
7	Eigen bijdrage jeugdhulp	6	0	0	18.000	18.000
8	Onttrekking riolering voorziening	7	35.679			15.395
9	Verhogen IBT en gebiedsteam op basis nieuwe DVO's	6	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
10	Aanpassing bijdrage SPUK CDOKE	7	-17.244	-17.840	-18.392	-14.594
11	Verhogen heffingen en leges	div	48.600	48.600	48.600	48.600
12	Aanpassing onttrekking bestemmingsreserve tijdelijk personeel	9	28.953	-40.400	0	0
13	Vervangen van 2 aanhangers voor buitendienst, geen investering	0				-10.500
14	Aanpassen posten onvoorzien	9	-50.700	-4.900	42.800	90.900
15	Diverse aanpassingen budgetten	div	12.749	12.544	15.637	17.157
Resultaat na diverse aanpassingen			731.521	228.211	47.600	-101.439
Saldo incidentele baten en lasten			-295.857	-306.147	-277.706	-188.049
Structureel resultaat			435.664	-77.936	-230.106	-289.488

In de begroting worden de hierboven genoemde aanpassingen t.o.v. de kadernota in het hoofdstuk bestuurlijke samenvatting onder het kopje: "Het meerjarenperspectief t.o.v. de kadernota 2026" toegelicht.

Tarieven belastingen, heffingen en leges

Uit de meicirculaire 2025 blijkt dat de gemiddelde gemeentelijke woonlasten met 5,835% zijn gestegen van 2024 op 2025. In de begroting hebben wij de baten voor OZB, hondenbelasting, precariobelasting daarom met 5,835% verhoogd voor 2026. Voor de Toeristen- en Woonforensenbelasting is naast de indexering van de opbrengst met 10% ook rekening gehouden met gewijzigde aantallen overnachtingen en aanslagen. Het tarief 2026 voor de toeristenbelasting zal hierdoor € 2,58 bedragen.

Volgens het besluit bij de kadernota van 7 juli 2025 zijn de budgetten voor de belastingen van 2027 tot en met 2029 verhoogd met het gecombineerde bbp-indexpercentage uit de meicirculaire 2025; 4,39%, 4,37% en 4,15%. De reden hiervoor is dat de uitgaven (deels door de stelposten prijsstijgingen) ook met dit percentage zijn geïndexeerd.

Voor de OZB is de feitelijke tariefontwikkeling afhankelijk van de waardeontwikkeling van de onroerende zaken in de gemeente. Definitieve tarief voorstellen voor 2026 worden dan ook voorgelegd bij behandeling van de verordening OZB in de raadsvergadering van uiterlijk december 2025.

De ontwikkeling van de tarieven van de leges zullen ook bij de behandeling van de belastingverordeningen in december 2025 worden meegenomen.

De rioolheffing wordt in overeenstemming met het MJOP-riolering verhoogd met 6%.

Bij het opstellen van de verordeningen zal op basis van de op dat moment beschikbare gegevens van de vak afdeling belastingen de tarieven worden vastgesteld. De verwachting is dat de tarieven ook met rond 5,835% zullen stijgen.

Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de paragraaf lokale heffingen

9. Juridische Zaken

Deze begroting voldoet aan de wettelijke eisen, vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording.

10. Bijlagen

1. Programmabegroting 2026
2. Begroting in één oogopslag

Vlieland, 23 september 2025

Burgemeester en wethouders van Vlieland,
M. Schrier, burgemeester
A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

gelezen: het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 september 2025

overwegende dat:

gelet op:

B E S L U I T:

1. De begroting 2026 inclusief meerjarenraming en investeringsplan vast te stellen.

(De raad kan aangeven van welke nieuwe investeringen zij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringskredieten worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.)

Aldus vastgesteld in de raad van de
gemeente Vlieland in zijn openbare
vergadering van 3 november 2025

de griffier,

de voorzitter,

G. van Essen

M. Schrier